

กลุ่มงานพัฒนาระบบราชการ
รับเลขที่ ๒๐
วันที่ ๒๐ มี.ค. ๒๕๕๙
เวลา

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา
รับเลขที่ ๒๐ มี.ค. ๒๕๕๙
วันที่ ๒๐ มี.ค. ๒๕๕๙
เวลา ๐๗.๕๐

ที่ อย ๐๐๑๗.๑/ว ๑๒ ศ ๕

ศาลากลางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ถนนสายเอเชีย อย ๑๓๐๐๐

๒๐ มกราคม ๒๕๕๙

เรื่อง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน หัวหน้าส่วนราชการส่วนภูมิภาค หัวหน้าส่วนราชการส่วนกลาง หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และนายอำเภอทุกอำเภอ

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งว่า สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ขอความร่วมมือให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และเผยแพร่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ประชาชนทราบ ได้แก่

๑. สารระโดยสรุปเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
๒. แผ่นพับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
๓. แผ่นพับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนและการคุ้มครองเยียวยา
๔. แผ่นพับขั้นตอนการใช้สิทธิร้องเรียนและสิทธิอุทธรณ์

เพื่อให้การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ดังกล่าวมีประสิทธิภาพ จึงให้หน่วยงานดำเนินการดังนี้

๑. ดาวนโหลดเอกสารประชาสัมพันธ์ดังกล่าวที่เว็บไซต์จังหวัด <http://ayutthaya.go.th> ในหัวข้อ "หนังสือเวียน" และ เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารจังหวัด <http://ayutthaya.go.th/Informationayu>
๒. แจกให้บุคลากรในสังกัดและประชาชนทราบ
๓. เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวในเว็บไซต์ของหน่วยงาน เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงาน สถานที่ตั้งของหน่วยงานตามความเหมาะสมและช่องทางการประชาสัมพันธ์อื่นๆของหน่วยงาน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

รศ. นพ. รศ.
- เพื่อโปรดพบ
- เก็บดวงของจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรศักดิ์ เจริญโสภา)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒๐ มี.ค. ๒๕๕๙
(นางฉัตรกานต์ สังกษชาติ)
นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านบริหารการสาธารณสุข)

สำนักงานจังหวัด
กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร
โทร./โทรสาร ๐ ๓๕๓๓ ๕๖๖๕ ต่อ ๒๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ayutthaya@moi.go.th

นางสาว / อ. น. นพ.

นายพิทยา ไพบูลย์ศิริ
ทราบ

(นายพิทยา ไพบูลย์ศิริ)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒๑ มี.ค. ๒๕๕๙

สาระโดยสรุปเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หลักการและแนวคิด

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่รองรับสิทธิได้รู้ของประชาชนที่เกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐ โดยประชาชนไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารนั้น เมื่อประชาชนได้รู้ข้อมูลข่าวสารแล้วจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อปกป้องประโยชน์ของตนเอง ปกป้องประโยชน์สาธารณะ และเพื่อการมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

เจตนารมณ์

๑. เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้หรือรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ อันจะเป็นการส่งเสริมให้มีรัฐบาลที่บริหารบ้านเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนมากยิ่งขึ้น

๒. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐไม่ต้องเปิดเผยหรืออาจไม่เปิดเผยเพื่อให้ชัดเจนต่อการปฏิบัติ โดยจำกัดเฉพาะข้อมูลข่าวสารที่หากเปิดเผยแล้วจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือต่อประโยชน์ที่สำคัญของเอกชน

๓. เพื่อคุ้มครองการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ

หลักการที่สำคัญ

๑. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ ประชาชนทุกคนสามารถใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้โดยไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียกับข้อมูลข่าวสารที่อยากรู้ ซึ่งจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายรวมถึงตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้เป็นไปอย่างโปร่งใส อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาสังคมประชาธิปไตย

๒. การให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของหน่วยงานรัฐ ซึ่งหน่วยงานจะเปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่นโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลมิได้ เว้นแต่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น

๓. ข้อมูลข่าวสารของราชการเกือบทั้งหมดหรือส่วนใหญ่สามารถเปิดเผยได้ภายใต้หลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” โดยข้อยกเว้นจะมีได้เฉพาะกรณีที่มีกฎหมายกำหนดว่าไม่ต้องเปิดเผยเท่านั้น

ประชาชนจะใช้สิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสารราชการได้อย่างไร

๑. สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ

- ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเปิดเผยโดยนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา เช่น บรรดา “กฎ” ต่าง ๆ ของหน่วยงาน เป็นต้น
- ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้ดูเป็นการทั่วไป ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น ๆ เช่น แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยงาน เป็นต้น
- ข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้ตามคำขอของประชาชนเป็นการเฉพาะราย โดยประชาชนยื่นคำขอในข้อมูลที่ต้องการทราบ

๒. สิทธิร้องเรียน

- ถ้าประชาชนเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่นำข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา หรือไม่จัดข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไปแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หรือไปขอข้อมูลแล้วหน่วยงานรัฐเพิกเฉย ล่าช้าหรือไม่ดำเนินการใด ๆ ภายใน ๑๕ วัน หรือไม่แนะนำเรื่องการขอข้อมูลข่าวสาร หรือไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุอันสมควรประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนได้

๓. สิทธิอุทธรณ์

- กรณีที่ ๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ หรือมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสีย ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวด.) ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น

- กรณีที่ ๒ หน่วยงานของรัฐไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลให้ตรงตามที่มีคำขอ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวด.) ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่ยินยอมแก้ไขหรือลบข้อมูลข่าวสาร

๔. สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- ในกรณีที่ประชาชนทราบว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน ก็มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น โดยทำหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้รับผิดชอบ

๕ สิทธิเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน

- ได้แก่ สิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนที่หน่วยงานของรัฐเก็บรวบรวมไว้ สิทธิขอแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนได้ถ้าพบว่าข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน ส่วนใดไม่ถูกต้อง ฯลฯ

สอบถามรายละเอียดหรือข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ : สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล
ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ - ๘๐ , ๙๕
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘
www.oic.go.th

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

เป็นกฎหมายของประชาชนทุกคนเพื่อคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบกระบวนการทำงานของระบบราชการให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เพิ่มความโปร่งใส

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีขึ้นเพื่อจุดประสงค์ใด?...

เหตุผลของการมีกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น เนื่องจากในระบอบประชาธิปไตยการให้ประชาชนมีโอกาสกว้างขวางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ประชาชนจะได้สามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องตรงตามความเป็นจริงอันจะเป็นการส่งเสริมให้รัฐบาลมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นไปเพื่อประชาชนมากยิ่งขึ้น

ประชาชนทุกคนมีสิทธิขอดู ตรวจสอบสำเนา ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐหรือไม่?...

กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้สิทธิอย่างมากกับประชาชนในการขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐโดยกำหนดให้ประชาชนผู้ใดก็ได้ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียสามารถใช้สิทธิขอดู ขอตรวจสอบและขอสำเนาข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐได้ ยกเว้นข้อมูลข่าวสารบางประเภทที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐอาจไม่เปิดเผยก็ได้

สร้างความมั่นใจ

ประชาชนสามารถเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารของ ราชการได้อย่างไร?...

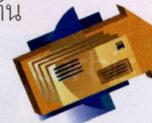

กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีข้อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้ทราบโดยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

1. โดยนำลงราชกิจจานุเบกษา หน่วยงานต้องนำข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เช่น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดองค์กร สรุปลำเนาหน้าที่ที่สำคัญและวิธีดำเนินการ เป็นต้น

2. โดยจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานต้องนำข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดมารวบรวมไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อประชาชนเข้าตรวจสอบดูได้โดยสะดวก เช่น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน โครงการ และงบประมาณของหน่วยงานของรัฐ สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะผูกขาดตัดตอน เป็นต้น

3. โดยพิจารณาจากคำขอ หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชนได้มีคำขออนอกจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่เข้าข่ายยกเว้นไม่ต้องเปิดเผย เช่น ข้อมูลข่าวสารที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ หรือความมั่นคงของประเทศในทางเศรษฐกิจหรือการคลัง เป็นต้น

ราชการไทยพร้อมให้ข้อมูล

ถ้าประชาชนไปขอข้อมูลข่าวสารและหน่วยงานของรัฐนิ่งเฉยหรือปฏิเสธไม่เปิดเผย หรือปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ประชาชนจะมีสิทธิดำเนินการอย่างไร?...

ในกรณีที่ไปขอข้อมูลข่าวสารแล้วหน่วยงานของรัฐนิ่งเฉยหรือปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิร้องเรียน หรืออุทธรณ์ไปยังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้

3. สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ได้เสียของตน

ที่	สิทธิตามกฎหมาย	หน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	สิทธิประโยชน์	การกำกับดูแล/การคุ้มครอง/การเยียวยา
3.	สิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ได้เสียของตน	1. กรณีมีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารเรื่องหนึ่งเรื่องใด และหน่วยงานของรัฐเห็นว่ากระทบต่อผลประโยชน์ได้เสียของผู้หนึ่งผู้ใด หน่วยงานของรัฐต้องสอบถามผู้นั้นว่าจะคัดค้านการเปิดเผยหรือไม่ 2. หากผู้มีส่วนได้เสียผู้นั้นคัดค้านการเปิดเผยหากไม่รับฟังการคัดค้าน โดยจะสั่งเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวก่อนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์ ให้ผู้มีส่วนได้เสียผู้นั้นไปอุทธรณ์คัดค้านต่อ กวณ. ภายใน 15 วัน และระงับเรื่องจนกว่าจะมีคำวินิจฉัย	1. ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำทอนั้น มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผย โดยการยื่นอุทธรณ์ต่อ กวณ. ภายในกำหนดเวลา 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง 2. กรณีที่ทราบว่าจะมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตนก็มีสิทธิคัดค้าน โดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบ ซึ่งจะกล่าวถึงกระบวนการใช้ดุลพินิจว่าจะรับฟังหรือไม่รับฟังต่อไป	คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 15 ของ พ.ร.บ. 2540 2. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะรับฟังหรือไม่รับฟังต่อไป

4. สิทธิอุทธรณ์

ที่	สิทธิตามกฎหมาย	หน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	สิทธิประโยชน์	การกำกับดูแล/การคุ้มครอง/การเยียวยา
4.	สิทธิอุทธรณ์ 4.1 สิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 18 จากกรณีที่ 1) หน่วยงานของรัฐปฏิเสธ/ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ขอตรวจดูหรือขอสำเนาหรือสำเนาพร้อมคำอธิบายความถูกต้อง 2) หน่วยงานของรัฐไม่รับฟังคำคัดค้านโดยจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ 4.2 สิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 25 กรณี หน่วยงานของรัฐปฏิเสธไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	1. หน่วยงานของรัฐจะต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารหรือผู้คัดค้านไปอุทธรณ์ภายใน 15 วัน หากไม่แจ้งสิทธิอุทธรณ์อายุความการอุทธรณ์จะหายไปเป็น 1 ปี 2. หน่วยงานของรัฐต้องส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานและคำอธิบายไปยังหน่วยงานของรัฐไม่รับฟังคำคัดค้านโดยจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ 3. หน่วยงานของรัฐต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์แก่ผู้ร้องให้ไปใช้สิทธิอุทธรณ์ภายใน 30 วัน ถ้าไม่แจ้งสิทธิอุทธรณ์อายุความในการอุทธรณ์หายไปเป็น 1 ปี	1. ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ กวณ. ด้วยเหตุดังกล่าวกว่า 2. การอุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยแนบสำเนาหลักฐานไปด้วย 3. ส่งหนังสือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กทม. 10300 4. การอุทธรณ์ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ ทั้งสิ้น	1. คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะส่งคำอุทธรณ์ไปให้ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านภายใน 7 วัน 2. คณะกรรมการวินิจฉัยจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน ในกรณีที่มิเห็นเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาได้ แต่รวมเวลาที่ทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน 60 วัน 3. คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุดท้าย หมายเหตุ : กรณีที่มีคำวินิจฉัยแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐยังไม่ปฏิบัติตามการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้ทอลสามารถให้สิทธิทางศาลต่อไปได้ตาม พ.ร.บ. 2540 4. การอุทธรณ์ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ ทั้งสิ้น

5. สิทธิเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตน

ที่	สิทธิตามกฎหมาย	หน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	สิทธิประโยชน์	การกำกับดูแล/การคุ้มครอง/การเยียวยา
5.	สิทธิเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนตามมาตรา 25 และสิทธิทำการแทนในฐานะผู้ใช้อำนาจปกครอง ผู้อนุบาล และทายาท	1. จัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเท่าที่เกี่ยวข้องและจำเป็น 2. นำระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 23 (3) ไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้วนำไปตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร 3. การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลแก่ผู้อื่นต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลหรือต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดก่อน 4. หากหน่วยงานของรัฐปฏิเสธสิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารของบุคคลผู้ใด หรือปฏิเสธการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลส่วนบุคคล จะต้องแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ผู้นั้นไปอุทธรณ์ต่อ กวณ. ภายใน 30 วัน หากไม่แจ้งสิทธิอุทธรณ์ อายุความในการอุทธรณ์ จะหายไปเป็น 1 ปี	1. ประชาชนเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล 1.1 มีสิทธิได้รู้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บไว้ 1.2 มีสิทธิขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนได้ 1.3 หากหน่วยงานของรัฐปฏิเสธสิทธิได้รู้หรือปฏิเสธไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ กวณ. ภายใน 30 วัน 2. การอุทธรณ์ ดูวิธีการในหัวข้อ 4	คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 15 ของ พ.ร.บ. 2540 2. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะรับฟังหรือไม่รับฟังต่อไป

6. สิทธิได้รับค่าปรึกษา

ที่	สิทธิตามกฎหมาย	หน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	สิทธิประโยชน์	การกำกับดูแล/การคุ้มครอง/การเยียวยา
6.	สิทธิได้รับค่าปรึกษาตามมาตรา 6 และได้รับคำแนะนำจากหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 12 วรรคหนึ่ง	1. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (ส.ร.ข.) มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 2. หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่แนะนำประชาชนผู้มาขอข้อมูลข่าวสารให้ไปขอข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานซึ่งมีข้อมูลข่าวสารนั้น	1. ประชาชนมีสิทธิขอคำปรึกษา ขอคำแนะนำในเรื่องการใช้สิทธิต่างๆ รวมทั้งเรื่องการคุ้มครองและเยียวยา 2. หากหน่วยงานปฏิเสธให้คำแนะนำ ประชาชนมีสิทธิร้องเรียนได้	คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านภายใน 7 วัน 2. คณะกรรมการวินิจฉัยจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน ในกรณีที่มิเห็นเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาได้ แต่รวมเวลาที่ทั้งหมดแล้วต้องไม่เกิน 60 วัน 3. คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่สุดท้าย หมายเหตุ : กรณีที่มีคำวินิจฉัยแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐยังไม่ปฏิบัติตามการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้ทอลสามารถให้สิทธิทางศาลต่อไปได้ตาม พ.ร.บ. 2540

สิทธิ

รับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน และการคุ้มครองเยียวยา

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

โดย สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ร่วมกับ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

สิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารของประชาชนและการคุ้มครองเยียวยาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1. สิทธิได้รับรู้ (Right to know)

ที่	สิทธิตามกฎหมาย	หน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	สิทธิประโยชน์	การกำกับดูแล/การคุ้มครอง/การเยียวยา
1.	สิทธิได้รับรู้ (Right to know) 1.1 สิทธิพึงรู้ตามมาตรา 7 (เรื่องที่ต้องรู้)	1. ต้องนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่และที่ตั้งของหน่วยงานเพื่ออธิบายข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา 2. นำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ และข้อมูลข่าวสารที่มีสภาพอย่างทฤษฎี ซึ่งมีผลต่อประชาชนเป็นการทั่วไปลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา 3. นำข้อมูลข่าวสารตามข้อ 1 และข้อ 2 ไปตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้น	1. มีสิทธิตรวจสอบได้โดยไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสีย 2. มีสิทธิขอสำเนาหรือสำเนาพร้อมคำรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร 3. หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามหน้าที่ที่ทั้งสามข้อข้างต้น ประชาชนสามารถร้องเรียนต่อ กพร. ได้ หมายเหตุ : วิธีการร้องเรียนดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 2	1. คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กพร.) มีหน้าที่สอดส่อง และให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ปฏิบัติตามกฎหมาย 2. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สชร.) ทำการตรวจเยี่ยมและให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ 3. กพร. มีหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนโดยมีคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเป็นผู้ดำเนินการ
1.2	สิทธิตรวจสอบตามมาตรา 9 (เรื่องที่ควรรู้)	1. หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการขึ้นที่หน่วยงานนั้น 2. นำข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1)-(8) มาตั้งแสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร 3. จัดทำบัตรดัชนีหรือบัญชีสำหรับการค้นหา 4. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการทำตรวจดู การขอสำเนาหรือสำเนาพร้อมคำรับรองความถูกต้อง รวมทั้งกำหนดค่าธรรมเนียม โดยความเห็นชอบของ กพร.	1. มีสิทธิทำตรวจดูข้อมูลข่าวสารโดยไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสีย (ยกเว้นคนต่างด้าวตามมาตรา 9 วรรค 4) 2. มีสิทธิขอสำเนาหรือสำเนาพร้อมคำรับรองความถูกต้อง 3. หากหน่วยงานของรัฐไม่ดำเนินการตามหน้าที่ที่ข้อ 1 ข้างต้น ประชาชนสามารถร้องเรียนต่อ กพร. ได้ 4. หากหน่วยงานของรัฐปฏิเสธไม่ให้สำเนาหรือสำเนาพร้อมคำรับรองความถูกต้อง รวมทั้งกำหนดค่าธรรมเนียม โดยความเห็นชอบของ กพร. ได้	1. กพร. มีหน้าที่สอดส่องการปฏิบัติตามมาตรา 9 ของหน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนทำตรวจดู 2. การตรวจเยี่ยมและการตรวจประเมินการปฏิบัติและมาตรฐานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารโดย สชร. รวมทั้งให้คำแนะนำในการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิได้รับรู้ของประชาชน 3. วิธีการอุทธรณ์ ดูรายละเอียดในหัวข้อที่ 4

1. สิทธิได้รับรู้ (Right to know) (ต่อ)

ที่	สิทธิตามกฎหมาย	หน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	สิทธิประโยชน์	การกำกับดูแล/การคุ้มครอง/การเยียวยา
1.3	สิทธิขอข้อมูลตามมาตรา 11 (เรื่องที่ออกกฎ)	1. การจัดระบบข้อมูลข่าวสารของราชการให้พร้อมบริการแก่ประชาชนได้ 2. จัดระบบบริการและอำนวยความสะดวกในการขอตรวจดูขอสำเนาหรือสำเนาพร้อมคำรับรองความถูกต้อง 3. มติ ครม. และมติ กพร. เกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอกำหนดว่า 1) หากมีข้อมูลข่าวสารที่พร้อมจะให้ได้ ก็ให้ข้อมูลข่าวสารในวันนั้น 2) หากเป็นข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก หรือต้องค้นหาหรือแปรสภาพ ต้องจัดทำให้ภายใน 15 วัน หรือต้องมีหนังสือแจ้งตอบ ภายใน 15 วันว่าจะให้ข้อมูลข่าวสารได้เมื่อไร	1. ยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ 2. หากไม่ได้รับความสะดวกหรือล่าช้า ผู้ขอมีสิทธิร้องเรียนต่อ กพร. 3. หากหน่วยงานของรัฐปฏิเสธไม่ให้สำเนาหรือสำเนาพร้อมคำรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร 4. หากหน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอ แต่ผู้ขอไม่เชื่อ ก็สามารถร้องเรียนต่อ กพร. ได้	1. การสอดส่องดูแลของ กพร. 2. การให้คำแนะนำของ สชร. ให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามกฎหมาย 3. การคุ้มครองและเยียวยาผู้ใช้/เข้าถึงสิทธิได้รับรู้ โดย 1) คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน 2) คณะอนุกรรมการตรวจสอบความเมื่ออยู่จริงของข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 33 3) การวินิจฉัยอุทธรณ์ โดย กวณ.
1.4	สิทธิศึกษาค้นคว้าเอกสารประวัติศาสตร์ตามมาตรา 26	1. หน่วยงานของรัฐจะต้องส่งข้อมูลข่าวสารที่กฎหมายกำหนดให้หอดจดหมายเหตุแห่งชาติคัดลอกไว้ให้ประชาชนศึกษาค้นคว้า 2. หอดจดหมายเหตุแห่งชาติมีหน้าที่ดำเนินการ และให้บริการค้นคว้าเอกสารประวัติศาสตร์	1. ประชาชนมีสิทธิศึกษาค้นคว้าเอกสารประวัติศาสตร์ที่หอดจดหมายเหตุแห่งชาติ หรือที่หน่วยงานที่มีข้อตกลงกับหอดจดหมายเหตุแห่งชาติ 2. หากไม่ได้รับบริการ ผู้ขอสามารถแจ้งสิทธิร้องเรียนหรืออุทธรณ์ แล้วแต่กรณี	1. ประชาชนจะต้องยื่นคำขอ ให้เจ้าหน้าที่เข้าใจได้ว่าผู้ขอต้องการข้อมูลข่าวสารเรื่องใด 2. การให้ตรวจดูข้อมูลข่าวสารและ/หรือการได้สำเนาข้อมูลข่าวสารเป็นหัวใจของสิทธิได้รับรู้ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
1.5	สิทธิได้รับสำเนาหรือสำเนาพร้อมคำรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร	1. หน่วยงานต้องคัดสำเนา/ถ่ายสำเนาให้ผู้ขอ รวมทั้งรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารหากได้รับการร้องขอ	1. ประชาชนจะต้องยื่นคำขอ ให้เจ้าหน้าที่เข้าใจได้ว่าผู้ขอต้องการข้อมูลข่าวสารเรื่องใด 2. การให้ตรวจดูข้อมูลข่าวสารและ/หรือการได้สำเนาข้อมูลข่าวสารเป็นหัวใจของสิทธิได้รับรู้ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540	1. การให้ตรวจดูข้อมูลข่าวสารและ/หรือการได้สำเนาข้อมูลข่าวสารเป็นหัวใจของสิทธิได้รับรู้ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

สิทธิได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนและการคุ้มครองเยียวยาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีอะไรบ้าง?

1. สิทธิได้รับรู้ (Right to know) (ต่อ)

ที่	สิทธิตามกฎหมาย	หน้าที่ของหน่วยงานรัฐ	สิทธิประโยชน์	การกำกับดูแล/การคุ้มครอง/การเยียวยา
1.5	สิทธิได้รับสำเนาหรือสำเนาพร้อมคำรับรองความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร	2. คิดค่าธรรมเนียมตามประกาศของ กพร. หรือของหน่วยงานนั้นหรือไม่คิดเลยก็ได้ 2. ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย ยกเว้นหน่วยงานไม่เรียกเก็บหากส่งเสียในการคิดค่าธรรมเนียมของหน่วยงาน 2. กพร. กวณ. และ สชร. ได้ให้ความสำคัญอย่างสูงในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกปฏิเสธสิทธิโดยการใช้อำนาจตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มติคณะรัฐมนตรี และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	2. ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย ยกเว้นหน่วยงานไม่เรียกเก็บหากส่งเสียในการคิดค่าธรรมเนียมของหน่วยงาน 2. กพร. กวณ. และ สชร. ได้ให้ความสำคัญอย่างสูงในเรื่องการคุ้มครองสิทธิและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกปฏิเสธสิทธิโดยการใช้อำนาจตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มติคณะรัฐมนตรี และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	2. การคุ้มครองและเยียวยาผู้ใช้/เข้าถึงสิทธิได้รับรู้ โดย 1) คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน 2) คณะอนุกรรมการตรวจสอบความเมื่ออยู่จริงของข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 33 3) การวินิจฉัยอุทธรณ์ โดย กวณ.
2.	สิทธิร้องเรียน	หน่วยงานของรัฐต้องไปชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการพิจารณา และให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเมื่อถูกประชาชนร้องเรียนต่อ กพร. ได้ นอกจากนี้จากการที่หน่วยงานของรัฐต้องไปตรวจสอบ ตามมาตรา 33 แล้วหน่วยงานของรัฐต้องเตรียมเอกสารหลักฐานให้คณะอนุกรรมการตรวจสอบด้วย 2.2 การร้องเรียนตามมาตรา 33 กรณีหน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารที่มีคำขอ นั้นแต่ผู้ขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริง	1. หากประชาชนเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามมาตรา 13 ไม่ว่าตนเองจะได้รับการร้องเรียนหรือไม่ก็ตาม สามารถร้องเรียนต่อ กพร. ได้ 2. การร้องเรียนให้ทำเป็นหนังสือถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยส่งหนังสือมาที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ภายใน 30 วัน กรณีนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กทม. เกิน 60 วัน 10300 ในหนังสือร้องเรียนควรแจ้งหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อกลับ เพื่อการประสานงานไว้ด้วย 3. การร้องเรียนไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ ทั้งสิ้น	1. การคุ้มครองและเยียวยาเกี่ยวกับการร้องเรียนนั้น กพร. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ 2 คณะ คือ 1) คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 13 2) คณะอนุกรรมการกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ 2. คณะอนุกรรมการฯ ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน กรณีมีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาได้ แต่รวมเวลาทั้งหมดแล้วไม่เกิน 60 วัน 3. คณะอนุกรรมการฯ จะแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบโดยเร็ว

- (1) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กพร.)
- (2) คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวด.)
- (3) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สชร.)

คำอธิบายการดำเนินการใช้สิทธิร้องเรียน

- ประชาชนยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารต่อหน่วยงานของรัฐ**
คำขอข้อมูลข่าวสารควรทำเป็นหนังสือ โดยมีรายละเอียด ชื่อ ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้และเบอร์โทรศัพท์ (ถ้ามี) ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการให้ชัดเจนและควรจำแนกเอกสารที่ขอเป็นรายการๆ และควรให้เหตุผลของการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ไว้ในคำขอด้วย (ถ้าเป็นกรณีข้อมูลตามคำขอมีลักษณะที่อาจไม่ต้องเปิดเผยตามกฎหมาย)
- การดำเนินการของ สขร. แบ่งเป็น**
  - รับเรื่องในทะเบียนรับหนังสือ และมอบหมายงานให้ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ เพื่อมอบหมาย จนท. ผู้รับผิดชอบ (ใช้เวลาดำเนินการ 1 วัน)
  - จนท. ผู้รับผิดชอบวิเคราะห์เรื่อง โดยให้ประสานงานติดต่อ และให้คำแนะนำการปฏิบัติกับหน่วยงานที่ถูกร้องเรียน เพื่อให้มีการปฏิบัติเป็นไปตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ (ใช้เวลาดำเนินการ 5 - 7 วัน)
- การแจ้งเชิญหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนไปชี้แจงต่อคณะกรรมการ**
เพื่อให้หน่วยงานไปแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในเรื่องที่ถูกร้องเรียน โดยนำข้อมูลตามร้องเรียนไปแสดงต่อคณะกรรมการฯ ด้วย
  - ประสานเชิญหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนไปชี้แจง จะมีการแนะนำการปฏิบัติตามกฎหมายด้วย เพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งจะทำได้สามารถยุติเรื่องร้องเรียนได้ก่อนการไปชี้แจงฯ (ใช้เวลาดำเนินการประมาณ 10 - 14 วัน)
  - หากหน่วยงานไม่สามารถยุติเรื่องร้องเรียนได้ก็ต้องมาชี้แจงภายในกำหนดวันนัดหมาย
- การดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน**
คณะกรรมการฯ ประชุมพิจารณา โดยรับฟังการชี้แจงของหน่วยงานที่ถูกร้องเรียน จากนั้นคณะกรรมการฯ จะมีความเห็นเพื่อแนะนำให้หน่วยงานปฏิบัติให้ถูกต้องแล้วรายงานคณะกรรมการฯ ทราบ (ใช้เวลาดำเนินการ 5 - 7 วัน)

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารราชการ พ.ศ. 2540

5. การยุติเรื่อง

- คณะกรรมการฯ แจ้งผลดำเนินการที่เป็นผลการพิจารณาและมีความเห็นไปยังผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่ถูกร้องเรียน
- เมื่อหน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติแล้ว คณะกรรมการฯ จะยุติเรื่องและรายงานให้ กขร. ทราบ

คำแนะนำการดำเนินการใช้สิทธิร้องเรียน

- * คณะกรรมการฯ มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานจัดส่งข้อมูลข่าวสาร และหรือเรียกให้บุคคลใดไปให้ถ้อยคำภายในกำหนดเวลา
- * หากไม่ได้รับความร่วมมือ กขร. โดยคณะกรรมการฯ ใช้อำนาจตามกฎหมายเรียกให้บุคคลไปให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร (ตามมาตรา 39 ประกอบมาตรา 32)
- * ในการจัดส่งข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานที่ครอบครองข้อมูลมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 โดยเคร่งครัด
- * กรณีผู้ร้องเรียนไม่ไปให้ถ้อยคำหรือแสดงพยานหลักฐานภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร คณะกรรมการฯ อาจมีความเห็นเพื่อยุติเรื่องก็ได้
- * เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กขร. ที่ใช้อำนาจเรียกบุคคลไปชี้แจง หรือไม่ส่งเอกสาร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40)
- * หากประชาชนใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการแล้วยังไม่ได้รับการดำเนินการ ประชาชนยังไม่อาจใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ต้องใช้สิทธิร้องเรียนต่อ กขร. ก่อน
- * หลังจาก กขร. แจ้งความเห็นในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแล้ว หากยังไม่มีการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ประชาชนสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้
- * หากประชาชนมีคำขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐแล้ว ปรากฏว่าได้รับการแจ้งผลว่าไม่มีข้อมูลตามคำขอ หากไม่เห็นด้วย ผู้ขออาจใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้ กขร. เข้าตรวจสอบข้อมูลที่หน่วยงานแจ้งว่าไม่มีดังกล่าว และแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ร้องเรียนทราบต่อไป
- * มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2550 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดเก็บข้อมูลข่าวสารของราชการให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ หากมีการสูญหาย เสียหายใดๆ แล้วไม่ดำเนินการตามระเบียบฯ จะส่งผลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องถูกดำเนินการทางวินัยและมีความรับผิดชอบตามระเบียบฯ

ขั้นตอนการใช้สิทธิร้องเรียน

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

ขั้นตอนและระยะเวลาการใช้สิทธิร้องเรียน

- * ประชาชนยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารต่อหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ
  - * หน่วยงานของรัฐปฏิเสธ หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ (ต้องแจ้งคำสั่งภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ประชาชนมีคำขอ)
- ประชาชนผู้ขอยื่นคำร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) ในกรณีดังต่อไปนี้
    - หน่วยงานของรัฐไม่แจ้งผลการพิจารณาว่าจะเปิดเผยข้อมูลหรือไม่
    - หน่วยงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า
    - ประชาชนเห็นว่าไม่ได้รับความสะดวก โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (คำร้องเรียนสามารถยื่นภายหลัง 15 วัน นับแต่วันที่ได้อื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลตามคำขอ)
  - สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) รับเรื่อง เพื่อเสนอให้ กขร. พิจารณาดำเนินการ
  - หากหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนได้ปฏิบัติตามคำแนะนำสำนักงานสามารถแก้ไขปัญหาอันเป็นกรณีร้องเรียนได้ก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สขร. จะได้แจ้งผลดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบและยุติเรื่อง
  - หากหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ กขร. โดยคณะกรรมการฯ ดำเนินการพิจารณาและให้ความเห็นต่อกรณีร้องเรียน (ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน กรณีมีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วไม่เกิน 60 วัน)
  - แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียน และอาจให้คำแนะนำกับหน่วยงานเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป แล้วรายงานสรุปเสนอ กขร. ทราบ

ผู้จัดทำ : ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนฯ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โทร. 0 2282 1366

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร. 0 2282 2283

ขั้นตอนการใช้สิทธิอุทธรณ์

ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

1. ประชาชนยื่นคำขอข้อมูลข่าวสารต่อหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ
2. หน่วยงานของรัฐใช้ดุลยพินิจมีคำสั่งเปิดเผยหรือมิให้เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารตามคำขอ กรณีมีคำสั่งให้เปิดเผยเรื่องเป็นอันยุติ (ต้องแจ้งคำสั่งภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ประชาชนมีคำขอ)
3. ประชาชนผู้ขอยื่นคำอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยต่อประธาน กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (คำอุทธรณ์ต้องยื่นภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งมิให้เปิดเผยนั้น)
4. คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) พิจารณาส่ง คำอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวล.) ตามสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะ (ภายใน 7 วันนับแต่วันที่คณะกรรมการฯ ได้รับคำอุทธรณ์)
5. กวล. ดำเนินการพิจารณาวินิจฉัย (ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ ภายใน 30 วัน กรณีมีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาได้อีก 30 วัน)
6. กวล. มีคำวินิจฉัย และแจ้งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ
7. หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยเคร่งครัด (ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่รับคำวินิจฉัย)

คำอธิบายการดำเนินการใช้สิทธิอุทธรณ์

1. การขอข้อมูลข่าวสาร

- 1.1 คำขอข้อมูลข่าวสารควรทำเป็นหนังสือโดยมีรายละเอียด ชื่อ ที่อยู่ ที่สามารถติดต่อได้และเบอร์โทรศัพท์ (ถ้ามี)
- 1.2 ระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการให้ชัดเจน ควรจำแนกเอกสารที่ขอ เป็นรายการๆ
- 1.3 ควรให้เหตุผลของการนำข้อมูลข่าวสารไปใช้ไว้ในคำขอด้วย (ถ้าข้อมูลที่มีลักษณะที่อาจไม่ต้องเปิดเผย ตามข้อ 2.2)

2. คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- 2.1 คำสั่งมิให้เปิดเผยที่กระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย เจ้าหน้าที่ต้องใช้ดุลยพินิจตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 15 วรรคหนึ่ง)
- 2.2 ข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานจะปฏิเสธต้องมีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา 15)
- 2.3 คำสั่งมิให้เปิดเผยต้องระบุไว้ด้วยว่า เป็นข้อมูลข่าวสารประเภทใด และเพราะเหตุใด
- 2.4 คำสั่งมิให้เปิดเผยต้องแจ้งสิทธิและระยะเวลาอุทธรณ์ตามที่กฎหมายกำหนด

3. การอุทธรณ์

- 3.1 ประชาชนสามารถอุทธรณ์ได้ 3 กรณี ดังนี้
  - คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ
  - คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านการเปิดเผยของผู้มีประโยชน์ได้เสีย
  - คำสั่งไม่แก้ไขข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูล
- 3.2 คำอุทธรณ์อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้
  - ชื่อ สกุลผู้อุทธรณ์ และต้องเป็นบุคคลเดียวกับผู้ขอข้อมูลข่าวสารนั้น
  - ใช้สิทธิอุทธรณ์ในกรณีใด และอุทธรณ์ข้อมูลข่าวสารรายการใด
  - เหตุผลที่ต้องการใช้ข้อมูลข่าวสารและหรือผลกระทบหากไม่ได้ข้อมูลข่าวสารนั้น
  - เอกสารประกอบ ได้แก่ (1) คำขอ (2) คำสั่งมิให้เปิดเผย (3) เอกสารที่เกี่ยวข้อง

4. การส่งเรื่องอุทธรณ์

- 4.1 กขร. รับคำอุทธรณ์แล้วพิจารณาว่าเป็นอุทธรณ์โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ (ในการนี้ กขร. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณา ส่งเรื่องอุทธรณ์ทำหน้าที่แทน)
- 4.2 กขร. ส่งคำอุทธรณ์ให้ กวล. สาขาที่เหมาะสมเพื่อพิจารณาวินิจฉัย โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (ภายใน 7 วันนับแต่วันที่ กขร. ได้รับคำอุทธรณ์)

5. การพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- กวล. ดำเนินกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยตามระเบียบคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าด้วย อำนาจหน้าที่ วิธีพิจารณาและองค์คณะในการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2542 ดังนี้
- 5.1 แจ้งผู้อุทธรณ์ทราบ และให้ใช้สิทธิคัดค้านกรรมการวินิจฉัยภายใน 10 วัน
  - 5.2 กรรมการสำนวนและเจ้าหน้าที่สำนวน รวบรวม วิเคราะห์ปัญหา ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายเสนอองค์คณะที่พิจารณาเพื่อวินิจฉัย
  - 5.3 องค์คณะที่พิจารณามีคำสั่งเรียกให้หน่วยงานจัดส่งข้อมูลข่าวสาร และหรือเรียกให้บุคคลใดให้ถ้อยคำภายในกำหนดเวลา
  - 5.4 หากไม่ได้รับความร่วมมือ ให้ กวล. ใช้อำนาจตามกฎหมายเรียกให้บุคคลไปให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสาร (ตามมาตรา 39 ประกอบมาตรา 32)
  - 5.5 ในการจัดส่งข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานที่ครอบครองข้อมูลมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544 โดยเคร่งครัด
  - 5.6 กรณีผู้อุทธรณ์ไม่มาให้ถ้อยคำหรือแสดงพยานหลักฐานภายในเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร องค์คณะที่พิจารณาก็อาจมีคำสั่งให้จำหน่ายคำอุทธรณ์นั้นได้
  - 5.7 เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กวล. ที่ใช้อำนาจเรียกบุคคลมาชี้แจงหรือไม่ส่งเอกสารตามข้อ 5.4 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40)

6. คำวินิจฉัย

- 6.1 กฎหมายกำหนดให้คำวินิจฉัยของ กวล. ให้เป็นที่สุด
- 6.2 คำวินิจฉัยต้องทำเป็นหนังสือ ประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลในการวินิจฉัย

7. การปฏิบัติตามคำวินิจฉัย

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2542 กำหนดให้
- 7.1 หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยเคร่งครัดภายใน 7 วัน นับแต่ได้รับทราบคำวินิจฉัย
  - 7.2 หากมีอุปสรรค ชัดชัด หน่วยงานต้องแจ้งข้อขัดข้องต่อ สขร. โดยเร็ว
  - 7.3 หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ใดไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

ผู้จัดทำ : ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โทร. 0 2281 8559

แสดมบี

ส่งเรื่องร้องเรียน/อุทธรณ์มาที่

เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต
กทม. 10300

เพิ่มความโปร่งใส
สร้างความมั่นใจ
ราชการไทยพร้อมให้ข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

โทร. 0 2282 2283 โทรสาร 0 2281 8543

www.oic.go.th